

Valtuuskunnan asettaminen neuvotteluihin Yhdysvaltojen kanssa Suomen liittymisestä US Global Entry -ohjelmaan

1. Neuvottelut ohjelmaan liittymiseksi

Valtioneuvoston yleisistunto teki 10.6.2021 periaatepäätöksen kiinnostuksen ilmaisemisesta Yhdysvalloille käynnistää neuvottelut Suomen liittymisestä US Global Entry -ohjelmaan. Suomi on tiedottanut Yhdysvaltoja päätöksestä virkamiestasolla.

US Global Entry -ohjelma on Yhdysvaltojen maahantulon turvallisuutta ja lentomatkustamisen sujuvoittamista edistävä järjestely. Ohjelmaan liittyminen hyödyttäisi kumppanimaan ulkomaankauppaa ja taloussuhteiden hoitoa sekä erityisesti liikematkustajia ja muita säännöllisesti Yhdysvaltoihin matkustavia henkilöitä.

Suomen alustavan virkamiesarvion mukaan Suomen mahdollinen liittyminen ohjelmaan ja ohjelman toteuttamisesta sopiminen olisi syytä tehdä valtiosopimuksen muodossa. Mikäli Yhdysvallat edellyttäisi, että ohjelmaan osallistumisesta tehtäisiin oikeudellisesti sitomaton yhteinen julkilausuma, on selvitettävä, voitaisiinko yhteistyö mahdollistaa kansallisen lainsäädännön asiasisällöllisillä muutoksilla. Global Entry -ohjelmaan aiemmin liittyneiden maiden osallistuminen ohjelmaan on perustunut oikeudellisesti sitomattomaan yhteiseen julkilausumaan (joint statement regarding cooperation).

Neuvottelujen aikana ja niiden edetessä tehdään arvioita Global Entry -ohjelman budjettivaikutuksista ja lainsäädännön muutostarpeista. Neuvotteluiden ollessa tulokselliset, ennen niiden päättämistä muodostetaan kanta siihen, mikä ministeriö ottaisi kokonaisvastuun säädöshankkeesta ja minkä ministeriön hallinnonalan viranomaisen toimisi ohjelman vastuuviranomaisena. Muut ministeriöt osallistuisivat säädöshankkeeseen toimialansa mukaisesti.

2. Suomen valtuuskunta

Esitetään, että valtioneuvosto asettaisi edellä kuvattuun neuvotteluprosessiin valtuuskunnan, jonka puheenjohtajana toimisi ulkoministeriön konsulipäällikkö Pasi Tuominen.

Sisäministeriö

Hannele Taavila (Poliisijohtaja, Poliisiosasto). Varajäsen Kia Vertio (Erityisasiantuntija)

Tapio Puurunen (Johtava asiantuntija, Kv-asioiden yksikkö)

Eero Kytömaa (Neuvotteleva virkamies, Kansallisen turvallisuuden yksikkö)

Jenni Juslen (Poliisitarkastaja, Poliisihallitus)

Johanna Ala-Hannula (Ylitarkastaja, Suojelupoliisi)

Jani Järäinen (Rajaturvallisuusasiantuntija, Rajavartiolaitos). Varajäsen Matti Pitkäniitty (Yksikönpäällikkö)

Oikeusministeriö

Virpi Koivu (Lainsäädäntöneuvos, Demokratia- ja julkisoikeusosasto/EU-oikeus ja tietosuoja)

Marina Venäläinen (Neuvotteleva virkamies, Esikunta/EU- ja kansainväliset asiat)

Varajäsen Amanda Mäkelä (Erityisasiantuntija, Demokratia- ja julkisoikeusosasto/EU-oikeus ja tietosuojaja)

Liikenne- ja viestintäministeriö

Krista Heinonen (Ylitarkastaja)

Varajäsen Katariina Säynäjäjärvi (Hallitusneuvos)

Ulkoministeriö koordinoisi neuvotteluja Yhdysvaltain kanssa.

3. Toimivalta

Valtioneuvoston ohjesäännön 3 §:n 7 kohdan mukaan valtioneuvoston yleisistunto käsittelee ja ratkaisee valtuuskunnan asettamisen valtiosopimuksia ja muita kansainvälisiä velvoitteita koskevia neuvotteluja varten, kun asia koskee useampaa kuin yhtä ministeriötä eikä asia kuulu tasavallan presidentin ratkaistavaksi. Neuvoteltava järjestely ei ole luonteeltaan sellainen, että valtuuskunnan asettaminen edellyttäisi tasavallan presidentin päätöstä.